

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ
ГЕОГРАФИЈЕ
ЗА 8. РАЗРЕД

Београд, 2022.

УПУТСТВО ЗА РАД

Пред вама је тест знања из географије за 8. разред. На крају сваког питања (број у загради) уписан је број бодова којима се вреднују одговори.

На текстуална питања одговор је потребно написати читко, без прецртавања, обавезно хемијском оловком. Поједини задаци садрже вишеструки избор. Потребно је пронаћи тачан или тачне одговоре и заокружити слова које се налазе испред њих. Ако заокружите више одговора од траженог броја, задатак се неће признати. Код задатака типа допуњавања, захтев је дат у облику непотпуног исказа. Потребно је допунити или завршити реченице да би исказ био тачан и јасан. Код неких питања задаци су дати у две колоне. Ваш задатак је да повежете, тј. "спарите" податке из колоне, тако што ћете читко уписивати слова из једне колоне на линије које се налазе испред друге колоне (спаривања стрелицама или дописивање неће се вредновати). Код задатака где се тражи да упишете одговоре на линије, упишите их јасно и тачно, без накнадног прецртавања и дописивања одговора.

На директна питања потребно је одговорити кратко и јасно. Прецртавање или накнадно дописивање одговора се неће вредновати.

Време за решавање свих задатака је 90 минута. Уколико завршите раније, тихо и без ометања других такмичара, можете изаћи из учионице.

Желимо вам пуно успеха у раду!

Задатке предложили:

проф. др Рајко Голић и доц. др Марко Јоксимовић

Рецензент:

др Зоран Милошевић

1. Бројевима од 1 до 5 рангирај народе према заступљености у националном саставу становништва Србија од најбројније (број 1) до најмање бројне (број 5):

- _____ Роми
- _____ Мађари
- _____ Срби
- _____ Хрвати
- _____ Бошњаци

(5 x 1 = 5)

2. Заокружи слово испред тачних тврдњи.

Границе Срема према суседним регијама у Србији су:

- а) Фрушка Гора
- б) Дунав
- в) Сава
- г) Драва
- ђ) Босут

(2 x 2 = 4)

3. Повежи климатске факторе из леве колоне са утицајима који најчешће имају на климу Србије.

а) Атлантски океан	_____ повећање температуре ваздуха и падавина
б) Сибир и Арктик	_____ повећање температуре ваздуха
в) Средоземље	_____ западни ветрови и раст температуре ваздуха
г) Сахара	_____ пад температуре ваздуха – захлађење
	_____ западни ветрови и падавине

(4 x 1 = 4)

4. Заокружи слово испред вештачких језера која се налазе на граници Србије са другим државама, а на празне линије упиши имена држава са којима их делимо.

- а) Ђердапско _____
- б) Газиводе _____
- в) Златарско _____
- г) Потпећко _____
- д) Зворничко _____
- ђ) Међувршје _____

(4 x 1 = 4)

5. На празне линије упиши по једну реку која у Србију улази са територије наведених суседних држава.

- Црна Гора _____
- Мађарска _____
- Румунија _____
- Бугарска _____

(4 X 1 = 4)

6. На празне линије поред наведених појмова упиши у ком националном парку у Србији су карактеристични. Ако се не налазе у националном парку, остави празно поље.

Панчићев врх	_____
Палићко језеро	_____
Лепенски вир	_____
манастир Крушедол	_____
Ливадичко језеро	_____
кањон Лазреве реке	_____
Панчићева оморика	_____

(5 x 1 = 5)

7. У следећем низу подвуци планине које спадају у групу Карпатско-балканских планина.

Цер, Мироч, Фрушка гора, Кучај, Сува планина, Јавор, Бесна Кобила

(3 x 1 = 3)

8. Који од наведених облика рељефа не постоје у Србији?
Заокружи слово испред тачних одговора.

- а) крашка поља
- б) прерасти
- в) клифови
- г) пешчаре
- д) фјордови
- ђ) вртаче

(2 x 2 = 4)

9. Заштићена природна добра из леве колоне повежи са категоријама заштите из десне колоне, тако што ћеш на празне линије уписати одговарајуће слово.

а) Голија	_____	споменик природе
б) Мустафа	_____	парк шума
в) Увац	_____	парк природе
г) Власина	_____	национални парк
д) прерасти у кањону Вратне	_____	строги резерват природе
ђ) Фрушка гора	_____	специјални резерват природе
	_____	предео изузетних одлика

(6 X 1 = 6)

10. Подвуци појмове који се налазе на Унесковој листи нематеријалног културног наслеђа у Србији:

коло, Косидба на Рајцу, крсна слава, певање уз гусле, сарма, цркве брвнаре

(3 X 1 = 3)

11. Повежи географске локалитете у Србији са гранама пољопривреде по којима су карактеристичне, тако што ћеш уписати одговарајуће слова на празне линије.

а) Мачва	_____	производња паприке
б) Пештерска висораван	_____	овчарство

в) околина Лесковца _____ виноградарство
_____ свињогојство

(3 x 1 = 3)

12. На празне линије поред тачних тврдњи упиши слово **Т**, а поред нетачних слово **Н**.

У Србији не постоје објекти светске природне баштине под заштитом Унеска. _____
Највише Срба у Хрватској живи у Истри и на далматинским острвима. _____
Разбијени тип сеоских насеља карактеристичан је за северну Бачку. _____
У Неготинској крајини је заступљена измењено-медитеранска клима. _____

(4 X 1 = 4)

13. Ако пловимо Дунавом од Беоцина до ушћа Тимока, кроз којих пет речних лука у Србији ћемо проћи?

(5 X 1 = 5)

14. Који геоморфолошки локалитет је приказан на фотографији? _____

Извор: <https://commons.wikimedia.org/>

У следећим реченицама **дебљим словима** исписана су три појма од којих је само један тачан. У свакој реченици подвуци тачан појам.

Локалитет са фотографије налази се у подножју планине **Јастребац / Ртањ / Радан**.

Локалитет је настао деловањем **тектонских процеса / ерозије / вулканизма**.

(3 X 1 = 3)

15. Повежи активности из леве колоне са врстама миграција из десне колоне, тако што ћеш на празне линије уписати одговарајуће слово:

а) одлазак на посао _____ присилне миграције
б) напуштање земље због рата _____ „одлив мозгова”
в) берба малина _____ сезонске миграције
_____ дневне миграције

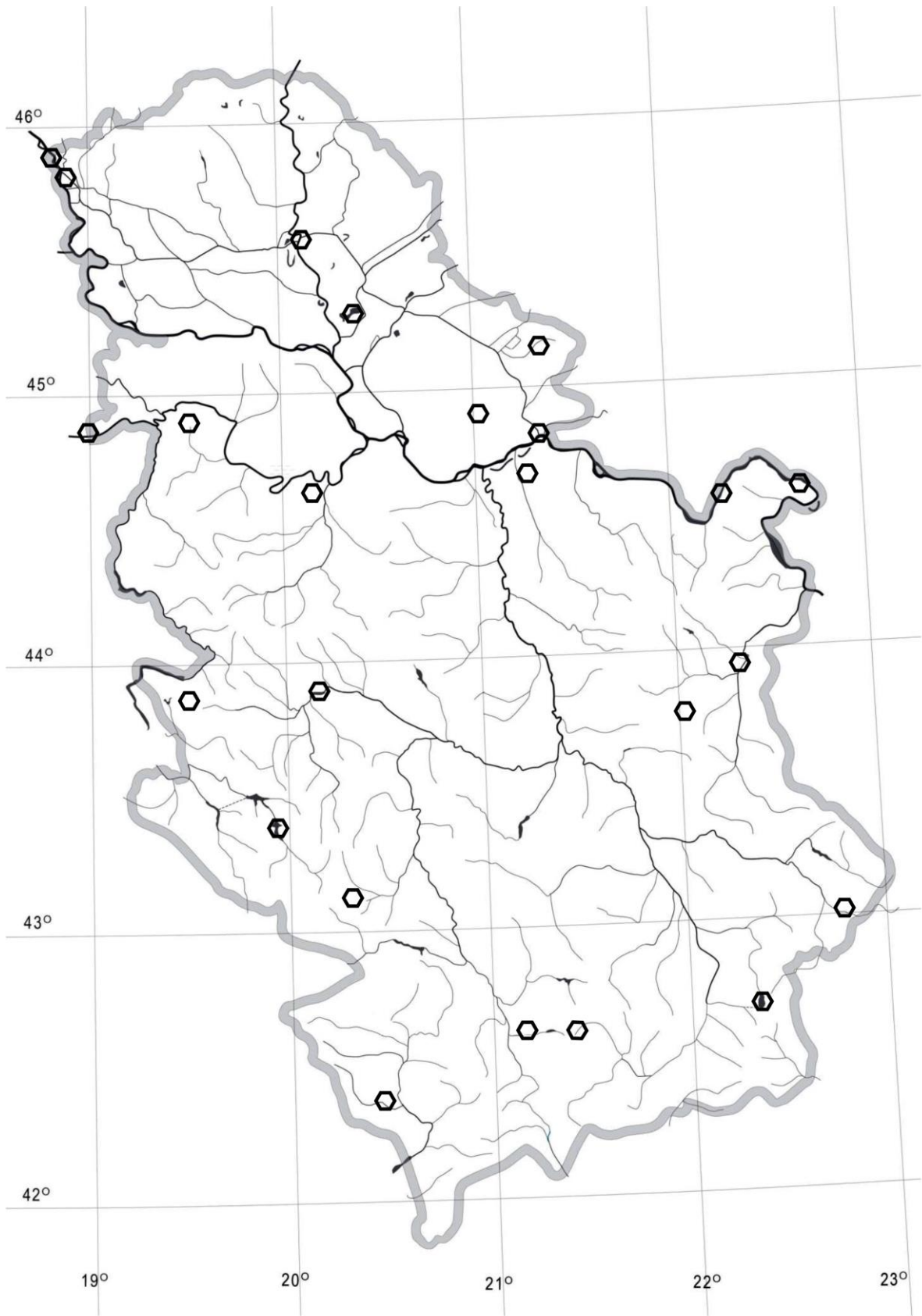
(3 x 1 = 3)

ПРАКТИЧНА ВЕЖБА

На немој карти Србије су уцртана 24 знака од којих само 16 представљају тачне одговоре на понуђена питања. Редним бројевима поред одговарајућих тачака упишите одговоре на следећа питања.

1. Упиши број 1 изнад регије која је пример плавине у Србији (2).
2. Упиши број 2 изнад крашког поља унутар Динарида (2).
3. Упиши број 3 изнад вештачко језера на највећој надморској висини у Србији (2).
4. Упиши број 4 изнад клисуре која је станиште заштићене врсте птице лешинара (2).
5. Упиши број 5 изнад средњовековног града који је уједно био и рудник (4).
6. Упиши број 6 изнад најзападније тачке у Србији (2).
7. Упиши број 7 изнад локалитета Казан на Дунаву (2).
8. Упиши број 8 изнад места у коме Бугари чине већинско становништво (4).
9. Упиши број 9 изнад места где почиње (узводно) и број 10 изнад места где се завршава (низводно) канал Дунав-Тиса-Дунав (4).
10. Упиши број 11 изнад виноградарског рејона у Банату (2).
11. Упиши број 12 изнад места где се налази највећа термоцентрала у Србији (2).
12. Упиши број 13 изнад места које је познато по еолском рељефу а представља и (специјални) резерват природе (4).
13. Упиши број 14 изнад манастира Грачаница (2).
14. Упиши број 15 изнад рибњака „Ечка“ (2).
15. Упиши број 16 изнад места где се експлоатише кварцни песак у источној Србији (4).

Укупан број бодова за практичну вежбу: 40

КЉУЧ

1. 3, 2, 1, 5, 4

2. б, в

3. в, г, -, б, а

4. а) Румунија, д) Босна и Херцеговина

5. Црна Гора (Лим, Ибар); Мађарска (Тиса, Дунав); Румунија (Бегеј, Тамиш, Караш, Нера, Златица); Бугарска (Нишава, Височица). Напомена: признавати и остале тачне одговоре који овде нису наведени.

6. Копаоник, -, Ђердап, Фрушка гора, Шар планина, -, Тара

7. Мироч, Кучај, Сува планина

8. в, д

9. д, -, а, ђ, б, в, г

10. коло, крсна слава, певање уз гусле

11. в, б, -, а

12. Т, Н, Н, Н

13. Нови Сад, Београд, Панчево, Смедерево, Прахово

14. Ђавоља варош, Радан, ерозије

15. б, -, в, а

ПРАКТИЧНА ВЕЖБА

